

Regeringens proposition

1981/82: 227

om ändring i tullagen (1973: 670);

beslutad den 27 maj 1982.

Regeringen föreslår riksdagen att antaga det förslag som har upptagits i bifogade utdrag av regeringsprotokoll.

På regeringens vägnar

THORBJÖRN FÄLLDIN

BJÖRN MOLIN

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås en ändring i tullagen (1973: 670) som innebär att kommerskollegium och statens jordbruksnämnd på begäran skall få tillgång till vissa uppgifter som förekommer hos tullmyndigheterna och som rör import eller export av varor. De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 januari 1983.

Förslag till

Lag om ändring i tullagen (1973: 670)

Härigenom föreskrivs att 54 a § tullagen (1973: 670) skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Tullmyndighet skall på begäran tillhandahålla riksskatteverket eller länsstyrelse uppgift som förekommer hos tullmyndigheten och som rör import eller export av varor.

Föreslagen lydelse

54 a §¹

Tullmyndighet skall på begäran tillhandahålla riksskatteverket, *statens jordbruksnämnd*, *kommerskollegium* eller länsstyrelse uppgift som förekommer hos tullmyndigheten och som rör import eller export av varor.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1983.

¹ Senaste lydelse 1980: 450.

HANDELSDEPARTEMENTET   PROTOKOLL
vid regeringssammanträde
1982-05-27

Närvarande: statsministern Fälldin, ordförande, och statsråden Ullsten, Wikström, Friggebo, Dahlgren, Åsling, Söder, Wirtén, Andersson, Boo, Eliasson, Gustafsson, Elmstedt, Tillander, Ahrland, Molin
Föredragande: statsrådet Molin

Proposition om ändring i tullagen (1973: 670)

---

1 Inledning

Kommerskollegium har i framställning till regeringen den 17 december 1981 hemställt att erforderliga författningsbestämmelser utfärdas som medger informationsöverföring mellan tullmyndighet och kommerskollegiet av import- och exportuppgifter utan hinder av bestämmelserna om sekretess. Motsvarande framställning har den 13 januari 1982 gjorts av statens jordbruksnämnd.

2 Föredragandens överväganden

Kommerskollegiet anför i sin framställning att tullverket och kollegiet var för sig svarar för verksamheter rörande utrikeshandeln som mycket nära gränsar till varandra eller i vissa fall när det gäller uppgifternas art t.o.m. är integrerade. Exempelvis utfärdar kollegiet importlicenser och verkställer på basis av föreliggande handlingar kontroll av ursprung, kvantitet etc. medan denna kontroll slutförs av tullverket genom granskning av gods, tulldeklaration, bokföring m.m. På samma sätt kräver konstaterande av dumping samt beräkning och uttagande av antidumpingtullar ett intimt samarbete mellan de två myndigheterna.

Kommerskollegiet anser att ett rutinemässigt informationsutbyte mellan tullverket och kollegiet utan hinder av nu gällande sekretessbestämmelser skulle lämna ett väsentligt bidrag till en effektivisering av en rad arbetsuppgifter hos såväl kollegiet som tullverket.

Kollegiet anför bl.a. att kollegiet behöver informationen som underlag för sina utredningar i fall där handelspolitiska åtgärder kan bli aktuella till

skydd för svensk produktion eller försörjning, t.ex. undersökningar enligt antidumping- och subventionskoderna inom ramen för det allmänna tull- och handelsavtalet (GATT). Kollegiet önskar informationen också som underlag för kontroll av efterlevnaden av dels import- och exportregleringar, dels olika former av övervakning av import eller export.

Kommerskollegiet framhåller vidare att frågan rörande kollegiets rätt att hos tullverket ta del av sekretessbelagda uppgifter angående import och export av varor fått ökad aktualitet på senare tid. Den svenska tekoindustrins försämrade läge samt vissa konstaterade fall av kringgåenden av begränsningarna på tekoområdet nödvändiggör enligt kollegiet en effektivare kontroll av efterlevnaden av dessa begränsningar, vilket måste ske i nära samarbete mellan kollegiet och tullverket. Vidare har kollegiet åberopat ett under senare år ökat antal framställningar om antidumping- och andra handelspolitiska åtgärder till skydd för svensk produktion. Kollegiets handläggning av sådana ärenden förutsätter normalt detaljerade uppgifter över bl.a. aktuella importpriser, vilka finns tillgängliga hos tullverket. Ett effektivare resursutnyttjande hos de båda myndigheterna i nämnda och liknande fall kräver enligt kollegiets mening att möjligheter skapas för ett regelmässigt utbyte av sekretessbelagda uppgifter.

För att möjliggöra ett effektivt samarbete myndigheterna emellan föreslår kollegiet att, i samband med att kollegiets rätt att ta del av uppgifter hos tullverket regleras i författning, motsvarande rätt tillskapas för tullverket att ta del av uppgifter av ifrågavarande slag hos kollegiet.

Statens jordbruksnämnd anför i sin skrivelse att nämnden inom sitt varuområde har samma arbetsuppgifter och därmed samma behov av tillgång till tullverkets material som kommerskollegiet. I nämndens uppgifter ingår således bl.a. licensgivning och avgiftsbeläggning vid import och export av livsmedel m.m. Jordbruksnämnden pekar vidare på att nämnden inom sitt varuområde har samma utredningsuppgifter som kollegiet när det gäller GATT:s antidumping- och subventionskoder. Nämnden har också samma skyldighet som kollegiet att kontrollera efterlevnaden av import- och exportregleringar.

För egen del vill jag anföra följande.

Framställningarna avser ett rutinmässigt informationsutbyte mellan tullverket och de två licensmyndigheterna, kommerskollegiet och statens jordbruksnämnd. Det gäller här sådana uppgifter om företags import och export av varor som finns tillgängliga hos tullmyndigheterna.

Enligt 12 § tullagen (1973:670) fastställer tullmyndigheten med ledning av en tulldeklaration eller motsvarande uppgift tull och annan införselavgift (tulltaxering). I samband med att en vara anges till förtullning lämnar den tullskyldige (själv eller genom ombud) en tulldeklaration med uppgifter om statistiskt nummer, tull och annan införselavgift, kvantitet, ursprungsland, statistiskt värde m.m. Samtidigt med tulldeklarationen lämnas faktura eller annan motsvarande handling som styrker uppgifterna i deklaratio-

nen. Om varusändningens tullvärde överstiger visst belopp behåller tullverket fakturan.

Det material som tullverket på detta sätt erhåller vid förtullningen registreras centralt på data hos generaltullstyrelsen. Detta gäller såväl de uppgifter som behövs för utrikeshandelsstatistiskt ändamål som de uppgifter som är nödvändiga för uppbörd av tull, mervärdeskatt och andra avgifter. Magnetband med de statistiska primäruppgifterna lämnas över till statistiska centralbyrån (SCB) för bearbetning. Uppgifterna bearbetas för att ligga till grund för den statistik som publiceras. I samband därmed görs olika företagsinriktade sammanställningar av de statistiska uppgifterna. Dessa registreras på magnetband men även på s.k. mikrokort som används i tullverkets kontrollverksamhet, bl.a. för det söksystem som behövs för att ge information om var en viss akt kan återfinnas.

Det material som kommerskollegiet och jordbruksnämnden anser sig behöva finns sålunda i form av magnetband eller mikrokort. Därutöver kan det bli tal om överlämnande i vissa fall av fakturor och annat material eller andra uppgifter som finns hos tullverket.

Enligt 9 kap. 1 § sekretesslagen (1980:100) gäller för uppgift om enskildas personliga eller ekonomiska förhållanden sekretess i myndighets verksamhet, som avser bestämmande av skatt eller som avser taxering eller i övrigt fastställande av underlag för bestämmande av skatt. Uppgift hos tullverket får dock lämnas ut, om det står klart att uppgift kan röjas utan att den enskilde lider skada eller men. Med skatt avses här även tull och annan indirekt skatt.

Enligt 2 § sekretessförordningen (1980:657) jämförd med punkt 7 i bilagan till förordningen gäller vid utredning, planering, tillståndsgivning och tillsyn som handhas av kommerskollegium sekretess för bl.a. uppgifter om en enskilds affärs- och driftförhållanden, om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgifterna röjs. Motsvarande gäller för uppgifter som förekommer vid tillståndsgivning och tillsyn enligt kungörelsen (1947:82) angående allmänt importförbud och kungörelsen (1950:324) angående allmänt exportförbud (punkt 26). Hos statens jordbruksnämnd gäller sekretesskyddet vid prisreglering på jordbrukets och fiskets områden (punkt 5). Även nyssnämnda punkt 26 berör nämndens verksamhet.

Jag vill i detta sammanhang erinra om att frågan om överföring av viss information om uppgifter angående import och export hos tullverket behandlades av riksdagen år 1980. Riksdagens beslut (prop. 1979/80:108, SKU 1979/80:55, rskr 1979/80:352) innebar att tullmyndigheterna på begäran skulle tillhandahålla riksskatteverket och länsstyrelserna uppgifter rörande import och export. Syftet med överföringen var att ge underlag för en effektivare skattekontroll och därigenom en rättvisare beskattning. I propositionen hänvisades till att tullmyndigheterna debiterar och uppbär en stor del av mervärdeskatten. Att uppbörden av mervärdeskatt uppdelats på två myndigheter, en för den interna beskattningen och en för

importen, borde inte leda till en begränsning av ett informationsutbyte som syftar till en effektivare skattekontroll.

I propositionen berördes också behovet från vissa andra myndigheters sida av att på motsvarande sätt som skattemyndigheterna få tillgång till information om företags import och export. Föredragande departementschefen anförde att en spridning av sådana uppgifter också utanför beskattningsområdet ökar risken för att materialet utnyttjas på ett obehörigt sätt och för att den personliga integriteten kan beröras. Frågan om en sådan spridning borde bedömas i ett större sammanhang. Föredraganden hänvisade också till att regeringen givit brottsförebyggande rådet i uppdrag att se över bestämmelserna om informationsutbyte och anmälningsskyldighet mellan myndigheter och föreslå erforderliga lagstiftningsåtgärder.

I det nu aktuella fallet svarar de berörda myndigheterna för verksamheter som ligger mycket nära varandra.

Jag vill också erinra om att kommerskollegiet enligt sin instruktion är central förvaltningsmyndighet för ärenden om rikets handel. Kollegiet har till uppgift att handlägga frågor om handelspolitik och utrikes handel. Det åligger kollegiet bl.a. att förbereda reglering som hänför sig till import och export av varor samt handlägga ärenden rörande tillstånd till sådan import och export. Kollegiet har också att verkställa utredningar och avge yttrandet och förslag i tullfrågor.

Jordbruksnämnden är central förvaltningsmyndighet för ärenden om pris- och marknadsreglering på jordbrukets och fiskets områden. Nämnden handlägger bl.a. frågor om avsättningen inom och utom landet av jordbruks- och fiskeprodukter. Vidare handhar nämnden utredningar och regleringar som hänför sig till varuutbytet med utlandet såvitt avser livsmedel, livsmedelsråvaror och jordbruksförnödenheter.

Tullverket har till uppgift att debitera, uppbära och redovisa tull samt vissa skatter och andra avgifter. Verket övervakar vidare efterlevnaden av särskilda bestämmelser om införsel och utförsel av varor och utövar i övrigt uppsikt över trafiken till och från utlandet samt fullgör kontrolluppgifter, som sammanhänger därmed.

Enligt min mening är det av flera skäl angeläget att kommerskollegiet och jordbruksnämnden i ändamålsenliga former genom informationsöverföring kan få del av sådana uppgifter som finns hos tullmyndigheterna och som rör import eller export av varor. Överföringen, som också kan ske genom automatisk dataöverföring, kan ge underlag för en effektivare kontroll av efterlevnaden av import- och exportregleringar. En sådan ordning ger också förutsättningar för ett ökat samarbete mellan tullverket och licensmyndigheterna. Detta kan bl.a. leda till ett förenklat licensförfarande för övervakning av importen, som samtidigt gör det möjligt för tullverket att öka insatserna för kontroll på mera känsliga områden.

En rätt för kollegiet och jordbruksnämnden att ta del av uppgifter om import och export ger också möjligheter till effektivare utredningar i fall då

handelspolitiska åtgärder kan bli aktuella till skydd för svensk produktion eller försörjning. Det kan exempelvis gälla undersökningar enligt GATT:s antidumping- och subventionskoder och andra marknadsstörfall.

Jag anser det mot denna bakgrund vara angeläget att det införs regler enligt vilka tullmyndigheterna på begäran skall tillhandahålla kommerskollegiet och jordbruksnämnden uppgifter rörande import och export. Jag finner att relationerna mellan tullverket och de två licensmyndigheterna är sådana att det inte finns anledning att avvakta den utredning som pågår om informationsutbyte mellan myndigheter.

Reglerna bör anpassas till den undantagsregel i sekretesslagen som innebär att sekretess inte hindrar att uppgift lämnas till myndighet om uppgiftsskyldighet följer av lag eller förordning. Jag anser det lämpligt att bestämmelser om information ges i tullagen genom en komplettering av 54 a §. I nämnda paragraf finns de bestämmelser om överföring av uppgifter till beskattningsmyndigheterna som enligt vad jag förut nämnt infördes år 1980. Kompletteringen bör utformas på det sättet att tullmyndigheten på begäran skall tillhandahålla kommerskollegium och jordbruksnämnden uppgifter som förekommer hos tullmyndigheten och som rör import eller export av varor. Licensmyndigheternas begäran kan avse såväl generell överföring av viss typ av information som uppgifter i ett särskilt ärende. Jag vill särskilt framhålla att en begäran om information givetvis skall begränsas till att avse uppgifter som är nödvändiga för att den mottagande myndigheten skall kunna fullgöra sådana arbetsuppgifter som jag här har redovisat som grund för mitt förslag.

Kommerskollegiet har i sin framställning anfört att för ett effektivt samarbete myndigheterna emellan tullverket borde ha rätt att på motsvarande sätt ta del av uppgifter hos kollegiet. Jag är inte beredd att i detta sammanhang ta upp detta förslag till prövning. Jag förutsätter emellertid att tullverkets behov att få del av uppgifter från kollegiet i regel kan tillgodoses genom tillämpning av den s.k. generalklausulen i 14 kap. 3 § sekretesslagen.

Jag får vidare erinra om att kollegiet också anmält önskemål om att i syfte att göra kontrollen av import- och exportregleringarna mer effektiv få möjlighet att ensamt eller tillsammans med tullmyndighet företa kontrollbesök hos importörer och andra berörda. Frågan kräver ytterligare överväganden, varför den får tas upp i annat sammanhang.

3 Upprättat lagförslag

I enlighet med det anförda har inom handelsdepartementet upprättats förslag till lag om ändring i tullagen (1973: 670).

4 Hemställan

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen att antaga inom handelsdepartementet upprättat förslag till lag om ändring i tullagen (1973:670).

5 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att antaga det förslag som föredraganden har lagt fram.